

T.C. FİLİBE BAŞKONSOLOSLUĞU

Mehmet Ali ERDEM

Ticaret Ataşesi

2021

Bulgaristan'ın İthalatı

2020

Bulgaristan'ın İhracatı

	Milyar Leva	Pay %
1- Almanya	7,3	12,1
2- Romanya	4,4	7,3
3- Türkiye	4,3	7,1
4- İtalya	4,3	7,1
5- Rusya	3,7	6,1

	Milyar Leva	Pay %
1- Almanya	8,8	16,0
2- Romanya	5,0	9,1
3- İtalya	3,8	6,9
4- Yunanistan	3,6	6,6
5- Türkiye	3,5	6,4

Türkiye'nin İhracatı

Milyar Dolar

Pay %

1- Almanya

16,0

9,4

2- İngiltere

11,2

6,6

3- ABD

10,2

6,0

4- Irak

9,1

5,4

5- İtalya

8,1

4,8

18- Bulgaristan

2,7

1,6

2020

Türkiye'nin İthalatı

Milyar Dolar

Pay %

1- Çin

23,0

10,5

2- Almanya

21,7

9,9

3- Rusya

17,9

8,1

4- ABD

11,5

5,3

5- İtalya

9,2

4,2

22- Bulgaristan

2,1

0,97

Kaynak: TÜİK

Türkiye ve Bulgaristan Ticaretinde İlk 10 Ürünler 2020

Bulgaristan'dan Türkiye'ye	Türkiye'den Bulgaristan'a
Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğer	Bakır Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Bakır Cevherleri
Elektrolitik Bakırdan ve Diğer Bakırdan Katotlar ve Parçaları	Elektrik Enerjisi
Hava Taşıtlarının Kablo Bağlantı Takımları	Demir ve Alaşımsız Çelikten Yassı Hadde Ürünleri (Kalınlık < 3mm.)
Rafine Edilmiş Kurşun	Enine Kesitinin En Geniş Yeri 6 mm. yi Geçen Bakır Teller
Polipropilen (İlk Şekillerde)	Elektrik Enerjisi Nakli İçin Toprak ve Su Altı Kabloları, Diğer Elektrikli İletkenler
Kakao Hamuru, Yağı Alınmamış	Dizel veya Yarı Dizel Yeni Otobüsler (Silindir Hacmi> 2500 cm3)
İşlenmemiş Külçe Çinko (%98,5 Ağırlık < %99,99)	Diğer Petrol Yağları ve Bitümenli Minerallerden Ham Yağlar
İşlenmemiş Külçe Çinko (Ağırlık ≥ %99,99)	Domates, Taze ve Soğutulmuş
Dökme Demirin veya Çeliğin Diğer Döküntü ve Hurdaları	Binek Otomobilleri, Ambulanslar, Motorlu Karavanlar (1500 cm3> Silindir Hacmi > 1000 cm3)
Yağ Üretimi Küspe ve Atıkları- Ayçiçeği Tohumundan	Taşıtlar İçin Sertleştirilmemiş Vulkanize Kauçuktan Genişletme Manşonları veya Diğer Eşya

Bulgaristan'a İhracatta Potansiyeli Olan Sanayi Ürünleri

Traktörler

Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar

Buzdolabı, Derin Dondurucu, Bulaşık Makinası

Kumaşlar

izole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar

Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular

Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri

İnşaat Malzemeleri

Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları

Klimalar

Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar

Mobilyalar

[74a613b87614f041ac67/Bulgaristan_sanayi_matrix.pdf](https://www.ticaret.gov.tr/74a613b87614f041ac67/Bulgaristan_sanayi_matrix.pdf)

Bulgaristan'a İhracatta Potansiyeli Olan Tarım ve Gıda Ürünleri

Şekerli ve Çikolatalı
Mamuller

Bisküvi

Bakliyat

Hayvansal ve Bitkisel
Yağlar ve Alt Ürünleri

Alkollü ve Alkolsüz
İçecekler

Deniz Ürünleri

Sert Kabuklu
Meyveler

Dondurulmuş
Gıdalar

Meyveler

Sebzeler

Meyve Suları

Konserve Meyve
Sebze

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE **AVANTAJLAR**

Orta Asya Bozkırlarından Başlayan Ortak Geçmiş, Tarihi ve Kültürel Bağlar,
Komşuluk İlişkileri

Bulgaristan Türkiye İçin Batıya Açılan Kapı

Kapıkule-Kapitan Adreevo Sınır Kapısı

Dünyanın İkinci Büyük Kara Sınır Kapısıdır

Türkiye Bulgaristan İçin Asya, Kafkaslar ve Orta Doğuya Açılan Kapı

Bulgaristan'ın AB Üyeliği

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE AVANTAJLAR

Bulgaristan'da Vergilerin Düşük Olması

Avrupa İçin LOJİSTİK ÜS: Bulgaristan'da Yatırım Maliyetlerinin Düşük Olması

INTERMODAL TAŞIMA MODELİ: Deniz, Kara, Demiryolu ve Hava
Taşımacılığında Uygunluk

İki Ülkenin Kamu Yönetiminde, Özel Sektöründe ve Vatandaşlarındaki
Olumlu Yaklaşım ve İsteklilik

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE AVANTAJLAR

Türkiye'nin Asya, Kafkaslar, Orta Doğu ve Afrika ile Giderek Artan İlişkileri

Türk Ekonomisinin Büyüklüğü, İnsan gücü ve Sermayesinin Hareket Kabiliyeti

Türk İnsanı ve Girişimcisinin Değişen Ortam ve Koşullara Uyum Kabiliyeti

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE DEZAVANTAJLAR

Bulgaristan Pazarının Küçük Olması

Bulgaristan'da Nüfusun ve İşgücü Piyasasının Giderek Daralması,
Nitelikli İnsan Gücü Bulmada Zorlanma

Mal ve Kişilerin Serbest Dolaşımı Nedeniyle Bulgarların AB Ülkeleri
ile Ticaret Yapma Kolaylığı

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE TEHDİTLER

İş İnsanları Dahil, Bulgaristan'dan Vize Alınmasının Uzun Sürmesi,
Sürelerinin Az Olması

Sınır Kapılarında Yaşanan Sıkıntılar

Çin Elinde Biriken Dolar Rezervlerini Azaltmak ve Firmalarına
Konulabilecek Engelleri Aşmak İçin Bulgaristan ve Türkiye'de Şirket Satın
Almaya ve Yeni Yatırımlara Yönelebilir

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE FIRSATLAR

ABD ve Çin Arasındaki İlişkiler ile Covid 19'un Küreselleşme Sürecinde Bölgeselleşmenin Önemi Artırması

Değişen Rekabet Şartlarında işbirliği/işbölümü Yapararak Daha Büyük Ölçekler İçin Özel Ortaklıkların Önem Kazanması; KOBİ'lerden OBİ'lere Geçiş: Bulgar ve Türk Firmalarının Önünü Daha da Açacaktır

Türk Lirasındaki Değer Değişiminin Yabancı Yatırımları ve Şirket Satın Almalarını Cazip Kılması

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE FIRSATLAR

Türkiye'deki Yetişmiş Nitelikli İşgücü ve Özellikle Gençlerdeki %25 İşsizlik

Türkiye'de Yaşayan; Hem Türkiye Hem de Bulgaristan Vatandaşı Olan Yetişmiş İnsan Gücü

Türkiye'den Ara Ürün Alan AB Firmalarının Tedarikçilerinin AB'nde Olması Talepleri

Türkiye'nin Klasik Pazarlarında Bazen Ortaya Çıkan Sıkıntıların (*S.Arabistan gibi*) Yeni Yatırım Yeri Arayışı Oluşturması ve İlk Akla Gelen Ülkenin Bulgaristan Olması

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE FIRSATLAR

Bulgaristan'da Refah Seviyesindeki Artış,
Ekonomik Büyümeden Daha Fazla

Türk Firmaları
ile Ortak
Yatırımlar

Yatırım
İçin
Kaynak

Türk
Vatandaşlığı

Bulgaristan'da
Türkiye'de
Üçüncü Ülkelerde

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE FIRSATLAR *Mal Ticareti*

Otomotiv ve Yan Sanayi Ürünleri

Mobilya

Beyaz Eşya: Televizyon, Buzdolabı, Fırın, Çamaşır Makinası

Tıbbi Medikal Cihazlar ve Ürünler

Yaş Meyve ve Sebze

Hazır Gıdalar: Isıtılıp Yenmeye Hazır Gıdalar, Covid 19 Sonrası Talep Çok Arttı

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE

FIRSATLAR *Hizmetler*

Sağlık Turizmi

Müteahhitlik

Lojistik

Filim / Dizi

TÜRKİYE – BULGARİSTAN: EKONOMİK ve TİCARİ İLİŞKİLERDE

FIRSATLAR *Yatırım*

Ortak OSB'ler Kurulması

AVM

Türk ve Bulgar Girişimcilerin Birlikte Bulgaristan'da veya Türkiye'de veya Üçüncü Ülkelerde Yatırım Yapmaları

Türkiye ve Bulgaristan'daki Yatırım Ajanslarının Yatırımlar İçin Birebir İrtibatta Bulunması

Ataşeliğimizin Faaliyetleri

- Ayda 200'den Fazla Türk ve 10 Bulgar Firmasının Sektör/Firma Bilgi Talebini Karşılıyoruz
- Bulgaristan Firmalarından Türkiye'den Ürün Almak ya da Satmak İsteyen Olursa Ticaret Bakanlığımızın Web Sayfasında Dış Talepler Bültenine Ekliyoruz (<https://distalep.ekonomi.gov.tr>) ve Türkiye'de İlgilen Tüm Firmalar buradan Kayıtları Görebiliyor
- Firma/Kurum Veri Tabanımızda 2.000 Kayıt Bulunmakta (*Bulgaristan ve Türkiye'den*) Gelen Bilgi ve Taleplerden Uygun Gördüklerimizi İlgili Firma/Kurumlarla Paylaşıyoruz
- Her Ay Bulgaristan'daki Ekonomik ve Ticari Gelişmelerle İlgili Aylık Haber Bültenimizi Veri Tabanımızdaki Firma ve Ticari/Ekonomik STA'lara gönderiyoruz
- Facebook Sayfamızda İş İnsanları için Önemli Haber ve Faaliyetleri Paylaşıyoruz
- Alım Heyetlerinin Duyurusunu Yapıp, Başvuran Bulgaristan Firma Yetkililerinden Uygun Gördüklerimizi Türkiye'ye Bildiriyoruz (*Yol ve Konaklama Giderleri Türkiye Tarafından Karşılıyor*)

MÜŞAVİRE DANIŞIN

T.C. Ticaret Bakanlığı web-sitesi/ web-portalı
yeniden yapılandırılmıştır.

Yeni yapılan değişiklikler ile birlikte
Bakanlığımız; Müşavirliklerimizin/

Ataşeliklerimizin firmalar ile olan irtibatının yeni
sistemin üzerinden yapılması hedeflenmektedir.

Müşavirliklerimize/Ataşeliklerimize ileteceğiniz
firma taleplerinizi

<https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr/> üzerinden
yapabilirsiniz.

BULGARİSTAN Ülke Bilgileri

Bulgaristan'ın genel ve ekonomik görünümü,
ticari fırsatlar, sektörel ve bölgesel raporlar,
bilgi notları, teşvikler, sektörel ve bölgesel
firma listeleri, firma arama motorları, haberler

v.b. yararlı bilgilere ise, T.C. Ticaret

Bakanlığımızın web-sitesinden

(www.ticaret.gov.tr),

'Ülkeler' sekmesinden

'Bulgaristan'ı tıklayarak

veya (<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/bulgaristan/genel-bilgiler>)

linkinden ulaşabilirsiniz.

Firma ve Dış Ticaret Bilgileri

Biz firmalarımıza istedikleri sektörlerdeki firmalara ilişkin listeleri gönderiyoruz. Ayrıca, aşağıda yer alan firma arama motorları aracılığıyla da İngilizce üzerinden sektörünüzde faaliyet gösteren firmalara ulaşabilirsiniz:

<http://www.investbulgaria.com/searchCompany.php>

<http://www.business.bg/en>

<http://infobulgaria.info/bbs.php?&lang=2>

<http://www.informator.bg/cgi-bin/index.pl?>

<https://www.emis.com/php>

Bulgaristan'ın ilgilendiğiniz ürün gruplarındaki ithalatı ve ihracatı hakkında bilgi almanız için Dünya Ticaret Örgütü'nün bir aracı olan TradeMap'i kullanabilirsiniz:

<http://www.trademap.org>

Aşağıdaki TARİC sistemi üzerinden ihraç etmek istediğiniz ürünlerin GTİP kodlarını girerek AB ülkelerine girişleri için gerekli şartlara ve gümrük vergisi oranlarına ulaşabilirsiniz. Türkiye ve AB arasında yapılan gümrük anlaşması kapsamınca sanayi ürünleri gümrük vergisinden muaftır.

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

İhracatta Devlet Destekleri

İhracat yaparken müşteri bulmaktan yurt dışında reklam vermeye, yurt dışında bir ofis, depo, mağaza, showroom açmaktan fuarlara katılmaya, müşterileriniz için uygun kredi bulmaya kadar T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından sağlanan 14 farklı devlet desteğini kolay ve anlaşılır biçimde sunan devlet desteklerine www.kolaydestek.gov.tr adresi üzerinden ulaşabilir, desteklerin basit bir şekilde anlatıldığı 9 animasyon filmini izleyebilirsiniz.

Desteklerle ilgili aklınıza takılan sorular için bağlı olduğunuz

İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine

Sofya Ticaret Müşavirliğine

Filibe Ticaret Ataşeliğine başvurabilirsiniz.

Kolay İhracat Platformu

Bakanlığımızca yakın zamanda hizmete alınan Kolay İhracat Platformu'nda (kolayihracat.gov.tr) sunduğumuz bilgiler de sizler için oldukça faydalı olacaktır. Bu platformda; ihracat yapmak istediğiniz pazarda ürününüze uygulanacak gümrük vergisi ve ürününüzle ilgili teknik düzenlemeler başta olmak üzere önemli verilere kolayca ulaşabilirsiniz. Ayrıca, pazar araştırmalarınızda, ilgili pazarda ürününüzün ne kadar ve hangi ülkelerden ithal edildiğini, ülkemizin o üründeki ihracat miktarını görebilirsiniz. **Akıllı İhracat Robotu**'nu kullanarak ürününüz ve firmanız için en uygun pazar önerilerini elde edebilirsiniz.

Kişiselleştirilmiş Öneri: Akıllı ihracat robotu firmanızın geçmiş faaliyetlerini de göz önünde bulundurarak size özel pazar önerileri sunar. Akıllı ihracat robotu kullanarak doğru ürünle doğru pazarı hedefleyin.

Her Zaman Güncel: Akıllı İhracat Robotu sürekli güncellenen veri kaynaklarından beslenir ve tercihlerinize uygun olarak şekillenen pazar önerileri sunar.

Ürün Önerisi Akıllı İhracat Robotu ihraç ettiğiniz ürünleri tamamlayan ve destekleyen diğer ürünleri ve ürünlerin hangi ülkelere ihraç edildiğini sunar.

Teknoloji: Yapay zeka teknolojisi kullanan Akıllı İhracat Robotu, ihracatçıların geçmiş verilerinden ve farklı veri kaynaklarından elde ettiği yüz binlerce satır veriyi anlık olarak işleyerek kişiye özel hedef Pazar önerisi yapmaktadır. 20 sektör, 200 ülke, 5400 ürün...

Pazara Giriş Haritası: Pazara Giriş Haritası ile seçtiğiniz ürünlerin hedeflediğiniz pazardaki durumunu, rakiplerin payını, ülkemize uygulanan gümrük vergilerini ve vergi şartlarını, ikili anlaşmaları ve ihracatınızı artırmada kritik rol oynayan potansiyel ithalatçı listelerini görebilirsiniz.

Kolay İhracat Platformu - *Sektör Analizleri*

17 Sektörde Potansiyel Pazarlar, Genel Durum, Sektörel Fırsatlar,

Potansiyel Pazarlar: İhraç ettiğiniz ürüne ait GTİP kodunu girerek ihracat potansiyelinin en yüksek olduğu 10 ülkeyi görüntüleyebilir ve ihracatınızı buna göre şekillendirebilirsiniz.

Genel Durum: Sektörlerin ihracat ve ithalat perspektifinden Türkiye’de ve ülkeler bazında durumunu görsel olarak inceleyebilir ve Pazar oyuncularını değerlendirebilirsiniz.

Sektörel Fırsatlar: Faaliyet gösterdiğiniz alanda açılmış olan global ihaleler, son başvurma tarihleri, ihale şartları ve başvuru merci bilgilerine hızlıca ulaşabilirsiniz.

Global Trendler: Sektöre yön veren global trendler nelerdir, ilerleyen dönemlerde değişen trendler sektörü nasıl ve ne ölçüde etkileyecek, öğrenebilirsiniz.

Kolay İhracat Platformu

Pazarlar Hakkında İhtiyaç Duyduğunuz Her Şey

TEKNİK ENGELLER

TİCARET MÜŞAVİRİNDEN NOTLAR

POTANSİYELE GÖRE ÜRÜNLER

STRATEJİK PAZARA GİRİŞ KRİTERLERİ

TİCARİ CAZİBE FAKTÖRLERİ

Ve Daha Fazlası

Sektörel ve ülkelerden güncel haberler

Fuar, Heyet ve Seminerlerin tarihleri ve yerleri

Dış Ticaret ve Gümrük mevzuatında arama ve

değişiklikleri takip edebilme

Ülkelerde ürünlerle ilgili verilen yasa değişim taslakları

**T.C. Ticaret Bakanlığı
İhracat Genel Müdürlüğü**

2573 sayılı "Pazara Girişte Dijital Faaliyetlerin Desteklenmesi Hakkında Karar" Kapsamında
ONAY VERİLEN E-TİCARET SİTELERİ (2020)

	Site Adı	Sektör	Merkez	Faaliyet	İşletici / Temsilci (T)	Onay Tarihi
1	Alibaba.com	Genel	Çin	1999	E-Glober Dijital Ticaret ve Yatırım A.Ş. (T) Arvato Telekomünikasyon A.Ş. (T)	23.06.2020
2	ChemOrbis.com	Plastik-Kimya	Türkiye	2000	ChemOrbis Elektronik Pazaryeri A.Ş.	23.06.2020
3	SteelOrbis.com	Demir-Çelik	Türkiye	2002	SteelOrbis Elektronik Pazaryeri A.Ş.	23.06.2020
4	TradeAtlas.com	Genel	Türkiye	2009	Ticaretatlası Bilgi Sistemleri San. Tic. Ltd. Şti.	23.06.2020

Desteğe ilişkin bilgi ve belgelere <https://www.ticaret.gov.tr/destekler/ihracat-destekleri> sayfasından erişim sağlanabilir.

<https://www.ticaret.gov.tr/destekler/ihracat-destekleri/pazara-giriste-dijital-faaliyetlerin-desteklenmesi>

Bulgaristan'ın Yerli ve Yabancı Yatırımcıları Yönlendiren Ekonomik Haritası

Kaynak: 27.07.2020, <https://bnr.bg/tr/post/101316990>

Ekonomi Bakanlığı sitesinde yer alan "[Bulgaristan ekonomisi](#)" interaktif harita da iş sektörünü destekleme amacı ile gerçekleştirilen önlemlerden birisidir.

Bu haritanın yardımı ile yerli ve yabancı yatırımcılar, ülkemizin hangi bölgesinde yeni bir yatırım yapmaları uygun olduğu konusunda çabuk bir şekilde yönlendirilebilir.

Harita sayesinde kolayca serbest işyerleri, ulaşım altyapısı, maaş seviyeleri ve muhtemel kalifiyeli personel sayısı için bilgi alınabilir.

Örneğin Küstendil'de mi yoksa Pazardik'te mi yatırım yapmalısınız konusunda tereddütte iseniz ve sizin için işgücü maliyeti belirleyici ise iki şehirdeki ortalama maaş arasında yaklaşık 100 leva fark olduğunu göreceksiniz.

Haritada aynı şekilde bölgedeki meslek okulu sayısı, birinci sınıf yollar, otobanlar, havalimanları, limanlar hakkında bilgi edinebilirsiniz.

<https://map.mi.government.bg/>

"Haritada anlık istihdam göstergesi eksik sadece genel eğilimler gösteriliyor. Bilginin güncellenmesi öngörülüyor, ancak zorluklardan birisi de her bilgi kaynağının farklı zaman diliminde güncellenmesidir. Bu da yanılgı yaratabilir, çünkü göstergenin biri eski seviyesinde duracak, diğeri ise hareket edecek. Bu nedenle biz işletmelerin verilerinin güncellenmesine uyararak bilgileri daha büyük bir zaman dilimi için güncelliyoruz ve bu şekilde farklı göstergelerde büyük geçişme olmasını engelliyoruz."

Haritada kullanılan veriler, Ulusal İstatistik, İstihdam Ajansı, Eğitim, Bilim ve Ulaşım bakanlıkları, "Yol Altyapısı" ajansından alınmıştır.

Jelyaz Enev'e göre, Ulusal İstatistik Kurumu'nun ülkemizdeki iş iklimi ile ilgili son verileri az da olsa iyileşme gösteriyor. İş sektörü arasında bir takım kararsızlıklar olsa da, yatırımlardan vazgeçme görülüyor.

Böylece pandemiden kaynaklanan sorunlara rağmen, ülkemiz iyi bir yatırım destinasyonu olmaya devam ediyor.

Bulgaristan'daki Ticari Temsilcilikler

➤ Rusya	4.288
➤ Türkiye	3.390
➤ Yunanistan	915
➤ Almanya	641
➤ İtalya	601
➤ ABD	542
➤ Çin	78
➤ Romanya	35

<http://newregister.bcci.bg/edipub/>

BÜYÜK TÜRK YATIRIMLARI/ŞİRKETLERİ

Mehmet Ali ERDEM

Ticaret Ataşesi

2021

➤ Facebook: *T.C.Filibe Ticaret Atasehligi* , www.trade.gov.tr , filibe@ticaret.gov.tr , +359 32 275 185